

Raadsnota

Raadsvergadering d.d.: 10 oktober 2016

Agenda nr:

Onderwerp: Financiering onvoorziene (herstel)maatregelen mergelsteilwanden fase 1.

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Tijdens de uitvoering van het werk aan de steilwanden in de Dwingel en omgeving werden wij geconfronteerd met onverwachte zaken die buiten de kaders van het project vallen, niet te voorzien waren, en de veiligheid van de Dwingel en omgeving in gevaar brengen. De gevaarstelling is van dien aard dat ons college met het oog op de veiligheid zonder uitstel de uitvoering van een deel van de veiligheidsmaatregelen in de Dwingel ter hand heeft laten nemen. Uw raad is hierover middels een raadsinformatiebulletin geïnformeerd op 21 juli 2016. Daarnaast is duidelijk geworden dat de uitvoering, los van het moment waarop deze van start gaat, meer aanvullende kosten met zich meebrengt dan vooraf ingeschat. In de periode van maart tot en met juni zijn diverse noodzakelijke aanvullende onderzoeken uitgevoerd en is op basis daarvan gezocht naar de meest adequate oplossingen. Voor die oplossingen zijn vervolgens offertes opgevraagd op basis waarvan nu de financiële gevolgen inzichtelijk gemaakt kunnen worden. Daaruit blijkt dat de aanvullende kosten niet meer gedekt kunnen worden met de middelen uit de nu en in de nabije toekomst beschikbare reguliere begrotingspost. Wij adviseren uw gemeenteraad om de benodigde middelen ten gunste van dit project ter beschikking te stellen. Vooruitlopend op uw besluit heeft ons college een bedrag van € 191.564,- ter beschikking gesteld voor het wegnemen van de gevaarstellingen in de Dwingel en uw gemeenteraad hiervan middels eerder genoemd informatiebulletin in kennis gesteld. Conform raadsbesluit zijn alle restantgelden met betrekking tot grotten, groeven en mergelwanden gereserveerd. Een bedrag van € 182.036,- (€ 191.564,- minus € 9.528,-) kan daarom vrijvallen uit de algemene dekkingsreserve ten gunste van dit project.

Wij adviseren uw raad derhalve om:

- De benodigde middelen, incl. het aanvullende bedrag van € 182.036,-, ten gunste van dit project ter beschikking te stellen en te putten uit de algemene dekkingsreserve.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Vorig jaar is aan Mergelbouwsteen Kleijnen als hoofdaannemer de opdracht gegund voor het herstel van de mergelsteilwanden fase 1. (Daelhemmerweg, Dwingel en Neerhem). Het project wordt gefinancierd uit een combinatie van reguliere begrotingsposten en een Provinciale subsidie. De projectleiding ligt namens de gemeente, bij de Bosgroep. Zij dragen daarnaast ook zorg voor de financiële afwikkeling van het project en de afhandeling van het subsidietraject.

Gaandeweg de uitvoering zijn we met de volgende onverwachte zaken geconfronteerd:

1. Asbest verontreiniging en zwerfafval.
2. Aan de Daalhemmerweg stootte de aannemer op een onbekend stuk onderaards gangenstelsel dat instabiel blijkt te zijn.
3. Een deel van de oprit naar camping den Dries, dat eigendom is van de gemeente, blijkt onderspoeld en instabiel te zijn.
4. De bestaande mergelmuur in de Dwingel blijkt aan de achterzijde, na het weghalen van de grond, zo instabiel dat constructieve maatregelen nodig zijn.
5. Nu de bomen en struiken langs de oprit naar de camping gerooid zijn is er vrij zicht langs de helling naar beneden. Voor het veiligheidsgevoel van de campinggasten adviseert het team Openbare Ruimte om de bestaande afrastering te vervangen voor een geleiderailvoorziening;
6. Het college heeft de wens geuit om ter vervanging van de gesloopte instabiele mergelmuur geen hekwerk, maar een 'cultuurhistorisch verantwoorde' inrichting te realiseren. De in overleg met

- de stadsbouwmeester voorgestelde mergelstapelmuur is duurder dan geraamd, maar werkt tevens als keermuur voor vallend gesteente en barrière voor toegang tot de voet van de helling.
7. Er zijn in de helling van de Dwingel. Na het rooien van de dichte begroeiing, twee doorgangen aangetroffen die direct in verbinding staan met de Fluweelengrot. Om inbraken te voorkomen dienen deze gedicht te worden.
  8. Aan de voet van de helling achter de muur in de Dwingel moest een grotere hoeveelheid grond afgevoerd worden die (licht)vervuild bleek te zijn.
  9. Door bovengenoemde zaken was extra inzet van diverse onderzoeksbureaus nodig om tot adequate oplossingsvoorstellen te komen.
  10. Bovenstaande vergt in de voorbereiding en begeleiding van de uitvoering extra inzet van de Bosgroep en het gemeentelijk ambtelijk apparaat.
  11. Delen van de mergelsteilwand in de Dwingel en bij de Fluweelengrot blijken een dusdanige gevaarzetting voor passanten, wegen en bebouwing in de omgeving op te leveren dat hier metalen netten met ankers geplaatst moeten worden.

3. Relatie met bestaand beleid

Het onderhavige project is onderdeel van de eerste fase van de herinrichting van alle mergelsteilwanden in de gemeente Valkenburg aan de Geul. In dit kader zijn eerder, binnen fase 1, de werkzaamheden aan de mergelsteilwanden achter Plenkertstraat 23, het Openluchttheater en Geulhemmerweg 34 afgerond en de herinrichting van het Polferbos nadert op dit moment zijn afronding.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Gevolg van de aangetroffen situatie is dat de Dwingel afgesloten dient te blijven totdat een deel van de eerder genoemde veiligheidsmaatregelen zijn getroffen. Volgens de deskundige is de kans dat delen losraken altijd aanwezig. Er kunnen daarom geen garanties gegeven worden dat er niet op korte termijn toch delen van de wand instorten. Ons college wil geen enkel risico nemen, met name bij het deel van de wand bij de Fluweelengrot met het oog op de naderende drukke Kerstmarktperiode. Maar het kan ook niet volledig uitgesloten worden dat aan de Neerhemzijde schade ontstaat door vallend gesteente. Ondanks de afsluiting van de Dwingel melden omwonenden dat het toegangsverbod regelmatig genegeerd wordt en er toch mensen passeren. Ook zij lopen het risico geraakt te worden door afvallend gesteente. Ze kunnen ook het instorten van de instabiele mergelmuur veroorzaken of in het ergste geval in het gat met verbinding naar de Fluweelengrot terecht komen met ernstig letsel tot gevolg. Daarnaast kan de onderspoeling van de oprit naar de camping een verzakking tot gevolg hebben die mogelijk weer schade aan voertuigen tot gevolg heeft. Ons college heeft dan ook op 19 juli 2016 besloten om op zo kort mogelijke termijn, en vooruitlopend op uw raadsbesluit, de benodigde middelen ter beschikking te stellen, opdracht te verstrekken voor het weghalen van de meest acute gevaarzetting door het aanbrengen van de netten in de Dwingel, het stabiliseren van de bestaande mergelwand in de Dwingel, het dichten van het gat naar de Fluweelengrot en het stabiliseren van het onderspoelde deel van de oprit naar de camping. De totale kosten daarvoor bedragen: € 191.564.-.

Voor deze werkzaamheden diende op korte termijn opdracht verstrekt te worden zodat de hoofdaannemer en zijn onderaannemers voldoende tijd hebben om het werk voor te bereiden en te streven naar een oplevering voordat de opbouw van de Kerstmarkten halverwege oktober begint. Het is namelijk in die periode zo druk op de Daalhemmerweg dat daar niet ook nog bouwverkeer aan toegevoegd kan worden.

Zouden de hierboven voorgestelde maatregelen uitgesteld worden tot na de kerstmarkt dan kan er, afhankelijk van het weer, pas gestart worden met de werkzaamheden in de periode januari/februari 2017 of later. De Dwingel zou dan pas, op zijn vroegst, weer ergens in het voorjaar van 2017 opengesteld kunnen worden. Naast de hierboven al omschreven risico's verwachten wij klachten m.b.t. gedervde inkomsten van ondernemers aan de Neerhemzijde als de Dwingel ook tijdens de kerstmarktperiode gesloten blijft. Bezoekers van de kerstmarkten die de Horeca aan de Neerhemzijde en de zandsculpturen in de Panoramagrot bezoeken gebruiken deze route namelijk.

5. Samenwerking

---

n.v.t.

6. Aanbestedingen

De eigenlijke opdracht tot herstel van de mergelsteilwanden is, na een meervoudig onderhandse procedure, gegund aan Mergelbouwsteen Kleijnen. Kleijnen heeft de opdracht gegund gekregen op basis van de economisch meest voordelig inschrijving, waarbij werd ingeschreven tegen een prijs van € 370.169,-.

Voorname kostenverhogende omstandigheden en noodzakelijke voorzieningen leiden tot ruime overschrijding van het geraamde bedrag voor de aanbesteding voor het herstel van de mergelsteilwanden. De te treffen voorzieningen, zowel levering, als diensten, en de daarmee gemoeide bedragen, nopen in beginsel tot het doorlopen van een aanvullende aanbestedingsprocedure. Geldende wet- en regelgeving, zowel Europees (vervat in de aanbestedingsrichtlijn), als nationaal (vervat in de Aanbestedingswet), bieden mogelijkheden tot het gunnen van dergelijke aanvullende opdrachten aan de eigenlijke opdrachtnemer, in deze Mergelbouwsteen Kleijnen. In algemene bewoordingen is de redenering als volgt:

Opdrachten kunnen worden gewijzigd, zonder nieuwe aanbestedingsprocedure indien:
of wel

1. De aanvullende werken, diensten of leveringen niet in de oorspronkelijke aanbesteding waren opgenomen, maar noodzakelijk zijn gebleken, waarbij een nieuwe aanbesteding tot aanzienlijk ongemak of aanzienlijke kostenstijging zou leiden voor de aanbestedende dienst,
of wel
2. De aanvullende werken, diensten of levering onvoorziene omstandigheden betreffen, welke na een zorgvuldige aanbesteding niet konden worden voorzien, waarbij de aanvulling geen wijziging brengt in de algemene aard van de opdracht.

In beide gevallen mag de prijsverhoging niet hoger dan 50% zijn dan de waarde van de oorspronkelijke opdracht. Als zodanig is het, samengevat, in de Europese regelgeving opgenomen. Een vergelijkbare redenering is opgenomen in de nationale regelgeving. Met het verschil dat het aldaar om aanvullende opdrachten gaat.

Opdrachten kunnen worden aangevuld, zonder nieuwe aanbestedingsprocedure voor zover de opdrachten niet in de oorspronkelijke opdracht waren opgenomen, of niet los gezien kunnen worden, of strikt noodzakelijk zijn ter afronding van de oorspronkelijke opdracht, waarbij wel sprake is van:

- onvoorziene omstandigheden, welke noodzakelijk worden geacht,
- gunning aan de eigenlijke opdrachtnemer,
- overschrijding van maximaal 50% van de eigenlijke opdrachtwaarde.

Geoordeeld moet worden of in deze sprake is van “aanvullende voorzieningen” of uitbreiding van de opdracht. In beide gevallen is een overschrijding te verantwoorden, zolang deze onder de 50% van de oorspronkelijke waarde blijft. Daar kan in dit geval onder gebleven worden als de geleiderail, maatregelen t.b.v. het stabiliseren van de groeve en het meerwerk voor de muur in de Dwingel aan de Neerhemzijde buiten de aanvullende opdracht gelaten worden. Deze maatregelen hoeven niet op korte termijn uitgevoerd te worden. Bezien zal nog worden hoe dit aanbesteed moet worden conform het gemeentelijk aanbestedingsbeleid.

7. Financiën

Het project Dwingel is het laatste onderdeel van de aanpak van de mergelsteilwanden fase 1 waarvoor in totaliteit een provinciaal subsidie is verleend van € 249.000,-. De afronding van dit project is voorzien in 2017. Aanvankelijk waren de totale projectkosten voor de Dwingel gecalculeerd op een bedrag € 473.575,-. In de dekking kon worden voorzien vanuit de verkregen bovenvermelde provinciale subsidie, de beschikbare middelen binnen de beheersovereenkomst met de Bosgroep en de reguliere middelen voor grotten, groeven en mergelwanden:

Provinciale subsidie	€	249.000,-
Beheersovereenkomst Bosgroep	€	81.024,-
Budget groeven en mergelwanden 2015	€	53.079,-
Budget groeven en mergelwanden 2016	€	60.000,-
Budget groeven en mergelwanden 2017	€	40.000,-
	€	<u>483.103,-</u>
Restant budget	€	9.528,-

Als gevolg van de onvoorziene noodzakelijke veiligheidsmaatregelen met betrekking tot de Dwingel bedragen de extra kosten € 191.564,-.

Netten en verankeringen incl. onvoorzien:	€	155.925,-
Muur Dwingel Daalhemerwegzijde:	€	26.154,-
Gat Dwingel Fluweelengrot	€	4.906,-
Onderspoeling oprit camping:	€	4.579,-
Totaal	€	<u>191.564,-</u>

Conform raadsbesluit zijn alle restantgelden met betrekking tot grotten, groeven en mergelwanden gereserveerd. Een bedrag van € 182.036,- (€ 191.564,- minus € 9.528,-) kan daarom vrijvallen uit de algemene dekkingsreserve ten gunste van dit project.

Deze extra kosten die gemaakt zijn kunnen mogelijk ingezet worden als extra cofinanciering om daarmee een aanvullende subsidie bij de Provincie aan te vragen. De haalbaarheid daarvan wordt op dit moment onderzocht. Aan de subsidie van de Provincie is de voorwaarde gekoppeld dat het project voor 31 december 2016 afgerond dient te worden. Omdat de uitvoering van een deel van de werkzaamheden (o.a. muur Neerhemzijde) pas in 2017 opgepakt kunnen worden zal er schriftelijke en gemotiveerd uitstel van die termijn gevraagd worden.

8. Communicatie

Ons college is op 1 maart 2016 op de hoogte gesteld van de asbest vervuiling en op 15 april 2016 over de overige punten. Na aanvullende onderzoeken en offertes bleek uiteindelijk begin juli dat de beschikbare reguliere middelen niet toereikend waren en de veiligheid niet gegarandeerd kon worden en is uw raad middels een infobulletin op 21 juli in kennis gesteld van de situatie.

9. Afwegingen en Advies

Op basis van het bovenstaande adviseren wij uw college om:

1. De benodigde middelen, incl. het aanvullende bedrag van € 182.036,-, ten gunste van dit project ter beschikking te stellen en te putten uit de algemene dekkingsreserve.

10. Bijlagen

Geen.

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

Drs. M.J.A. Eurlings
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 30 augustus 2016;

Gehoord de raadsadviescommissie EFTR de dato 21 september 2016.

B e s l u i t :

De benodigde middelen, incl. het aanvullende bedrag van € 182.036,-, ten gunste van dit project ter beschikking te stellen en te putten uit de algemene dekkingsreserve.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 10 oktober 2016.

De raad voornoemd,

Mr. J.W.L. Pluijmen
griffier

Drs. M.J.A. Eurlings
voorzitter